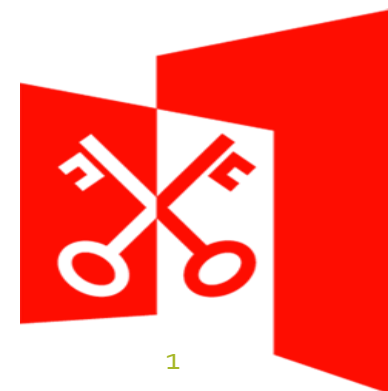

Stichting Energietransitie
De Waard en Waardeiland

Welkom

Agenda

19.15-19.30 uur	Inloop; koffie,
19.30-19.35 uur	Welkom door SEDWW,
19.35-20.30 uur	Presentaties door de gemeente over de verschillende plannen; WGiW, UGW, Profielen 2050 De Waard en Startnotitie Waardeiland,
20.30-20.45 uur	Pauze,
20.45-21.30 uur	Vragen,
21.30 uur	Sluiting.

Gemeente en SEDWW

- **Arja de Waal,** Omgevingsmanager van o.a. Waardeiland en De Waard. Tijdelijk vervangend projectmanager voor Waardeiland en Merenwijk,
- **Karolina Pill,** Juridisch Beleidsadviseur Warmte Leidse Regio,
- **Bart van de Velde,** projectleider voor De Waard/Waardeiland; vertrekt febr/maart 2025 (is niet aanwezig),
- **Rosanna Dekker,** Junior project manager voor De Waard/Waardeiland; vertrekt febr. 2025,
- **Floren Roovers,** Junior project managervoor De Waard/Waardeiland, opvolger Rosanna voor 1 jaar,
- **Bestuur SEDWW,** Marcel, Bas (niet aanwezig), Edwin, Erik, Dave de Vogel (opvolger Ton) en Eileen.

Algemene mededelingen

- Bijeenkomst georganiseerd door gemeente; waarvoor dank,
- Overgang van het SEDWW secretariaat van Ton van der Meer naar Erik Kruyt,
- Mocht u nog niet bekend zijn bij de SEDWW dan kunt u zich registreren bij Erik,
- Als u tijdens de presentaties al vragen heeft, schrijf ze graag op om ze na de pauze te stellen,
- Na de pauze zijn er twee microfoons beschikbaar om vragen te stellen. Spreek graag alleen via de microfoon; anderen willen ook graag uw vraag horen. Zeg uw naam en of u van het Waardeiland en/of De Waard bent,
- Het verslag en de presentaties worden op de website van de SEDWW (www.sedww.nl) gezet en aan de deelnemers toegezonden,
- Vragen kunnen ook achteraf gesteld worden via info@sedww.nl of bij de gemeente.

Rol SEDWW tot warmtebedrijf

- De SEDWW zit samen met de gemeente Leiden en drie agendaleden (de Provincie Zuid-Holland, Dunea en Liander) in de Werkgroep Wijk Uitvoering Plan (WUP) en dragen, met een grote input van de SEDWW WUP klankbordgroep, bij aan het opstellen van het WUP,
- De SEDWW Klankbordgroep (WUP) geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de WUP werkgroep. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de VvE's. (nieuwe leden zeer gewenst; opgave info@sedww.nl of bij Erik tijdens pauze),
- De SEDWW houdt scherp toezicht op betaalbaarheid, de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van het WUP en dat het WUP geen 'prestige' project gaat worden,
- De SEDWW draagt bij aan het creëren van een aangename, ecologisch verantwoorde omgeving op De Waard en helpt daardoor mede aantonen dat De Waard voorop loopt in duurzame (energietransitie) initiatieven,
- De SEDWW wordt geen deel van het warmtebedrijf (zie Startnotitie; resultaat fase 4); opheffen of andere organisatie vorm. Besluit hierover wordt door bewoners en ondernemers genomen en in overleg met beide verenigingen (De Waard en Waardeiland).

Volgende stappen op het Waardeiland

Startnotitie

- Vastgesteld door het College van B&W op 17-12-2024
- Ter informatie naar de raad
- Nu de eerste stappen richting het wijkuitvoeringsplan

Stappenplan wijkuitvoeringsplan

Fase 3 – lijst van wensen

- Warmtekavel of ontheffing klein collectief systeem
- Onderzoek technische haalbaarheid
- Betaalbaarheid
- Lijst van wensen
- Tot Q3 2025

Vragen?

De Leidse warmtetransitie: Juridische kaders

Programma vandaag

Aanleiding:

- Juridische kaders warmtetransitie:
  - Doelstellingen
  - Nieuw wettelijk kader
    - Wet collectieve warmte
    - Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie
  - Wat betekent dat? Systematiek en rol gemeente

Korte presentatie en daarna ruimte voor verdieping en vragen naar behoefte

Doelstelling warmtetransitie

Wat is het doel?

In 2050 is elk gebouw aardgasvrij. In het Klimaatakkoord (2019) hebben we afgesproken dat in 2030 onder regie van de gemeenten 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen zijn verduurzaamd of aardgasvrij zijn gemaakt.

Hiermee dragen gemeenten bij aan de landelijke doelstelling om tot en met 2030 2,5 miljoen woningen en 120.000 utiliteitsgebouwen te isoleren, 500.000 warmtenetaansluitingen te realiseren en 1 miljoen hybride warmtepompen in bestaande gebouwen te plaatsen.

Voor Leiden betekent dit dat we vóór 2030 ongeveer 8000 woningen aardgasvrij gaan maken door nieuwe aansluitingen op het warmtenet te realiseren.

Bron: Plan van aanpak Gebiedsgerichte warmtetransitie

Nieuwe wetgeving voor de warmtetransitie

Wet Collectieve Warmte (Wcw), waarin is opgenomen dat warmtenetten (met een meerderheidsaandeel) in publiek eigendom komen.

Behandeling Naar verwachting geldt de Wcw vanaf januari 2026.

Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) geeft de gemeenten een bevoegdheid om vóór 2050 de aardgasvoorziening te beëindigen.

Aangenomen, inwerkingtreding vanaf 1 juli 2025.

Daarnaast hebben we inmiddels de nieuwe **Omgevingswet**.

Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw)

- De Wgiw geeft het college de bevoegdheid om in het **Warmteprogramma** gebieden aan te wijzen waar de **aardgasvoorziening** wordt beëindigd en gebruik van fossiele energie verboden is
- Aanwijzing uit het Warmteprogramma is **juridisch bindend** als het is overgenomen en vastgesteld door de gemeenteraad in het **Omgevingsplan** als maatwerkregel
- Het college stelt een **redelijke termijn** voor (8 jaar), vaststelling in Omgevingsplan.
- Waarborgen in de wet:
  - de alternatieve voorziening haalbaar en betaalbaar is voor bewoners e.a.,
  - de alternatieve voorziening op tijd beschikbaar zal zijn en uitvoerbaar is,
  - bewoners betrokken zijn in het proces en mee kunnen komen in de transitie,
  - rekening is gehouden met de bewoners die een eigen alternatief kiezen (opt out).

Gemeentelijke regierol

Gemeentelijke regierol

- Transitievisie Warmte → Warmteprogramma → Wijkuitvoeringsplannen
- Participatietraject met bewoners
- Aanwijzing warmtekavels voor:
  - Bestaande netten
  - Nieuwe netten
  - Ontheffingen voor kleine collectieve warmtesystemen (<1.500)
- Aanwijzing Publiek Integraal Warmtebedrijf
- Eventueel verrichten van benodigde onderzoeken (MER, ruimtelijke impact, netcapaciteit)
- (lokale) Ondersteuning van de warmtetransitie (financiële ondersteuning, samenwerking coöperaties)

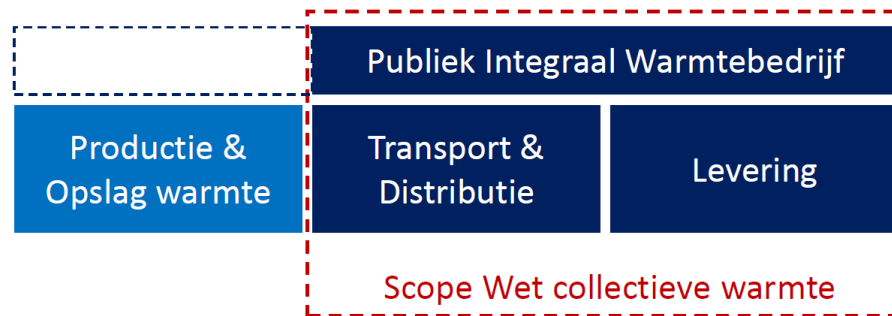

Wet collectieve warmte

Met Wet collectieve warmte (Wcw) keuze voor publieke route

- Warmtesystemen zijn lokaal van aard
- Belang optimale systeembalans (gesloten keten)
- Warmte aanbod is weinig liquide (beperkte concurrentie)
- Grote (lokale) verschillen in ontwikkelpotentie (bronpotentie & transportcapaciteit)
- Verschillende technische keuzes mogelijk (o.a. temperatuurregime, koude-levering)

Vanwege het **lokale karakter** van warmtesystemen en de **beperkte concurrentie** die op een warmtenet mogelijk is, is in de Wet collectieve warmte gekozen voor **Publiek Integrale Warmtebedrijven**

Warmtekavels- wat zijn dat?

Verbod op transport en levering warmte

Uitzondering:

- 1) Aangewezen warmtebedrijf binnen kavel
- 2) Warmtebedrijf krijgt ontheffing voor klein collectief systeem

College B&W stelt kavels vast (aaneengesloten gebied, kan gemeente overstijgend, een of meerdere systemen, doelmatigheid en leveringszekerheid) en wijst warmtebedrijf aan

Warmtebedrijf binnen kavel:

- krijgt aansluitplicht, geen cherrypicking
- is integraal verantwoordelijk (warmtecapaciteit, transport, beheer leidingen, levering en facturering)

Bewoners hebben altijd keuzevrijheid (opt- out), maar dan plicht duurzame alternatieve voorziening

Ontheffingsgebied valt ook onder verantwoordelijkheid van warmtebedrijf, kan privaat zijn of (mede)eigendom bewoners

Wie mag onder de Wcw collectieve warmte in handen hebben?

1. Een Warmtebedrijf dat in meerderheid in publieke handen is;
2. Eerste 7 jaar na de inwerkingtreding Wcw: ook bij uitzondering private warmtebedrijven;
3. Bestaande warmtebedrijven met warmtenetten (denk aan Vattenfall in de Leidse regio)
4. Een Warmtegemeenschap (dat een warmtebedrijf opricht);
5. Voor kleine collectieve systemen van minder dan 1500 aansluitingen: Warmtebedrijf dat ontheffinghouder is

Publiek integraal warmtebedrijf

- **Wat DOET een warmtebedrijf (onder de Wcw)**

PIW is een vehicle om onderstaande elementen te realiseren

Inkoop bij (duurzame) bron

- Restwarmte
- Geothermie
- Aquathermie
- Zonthermie

- Piek & backup

Optie: zelf bronnen realiseren

Transport

- Infra
- Temperatuurregime
- Open netwerk
- Buffers / HTO

Verkoop aan gebruikers

Woningen

- Corporatiebezit
- VvE's
- Particulieren

Grootverbruikers

- Utiliteit
- Glastuinbouw

Regionale verkenning naar een Publiek warmtebedrijf

- De gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude werken binnen het programma **Warmte Leidse Regio (WLR)** samen aan de warmtetransitie. De gezamenlijke doelstelling voor de WLR is de realisatie van een Open Regionaal Energiesysteem (ORES) met borging van de publieke waarden: betaalbaar, duurzaam, tijdig en betrouwbaar.
- Als onderdeel van deze samenwerking vindt een verkenning plaats naar de oprichting van een **regionaal Warmtebedrijf in de Leidse regio**. Dit is mede ingegeven door de Wcw.

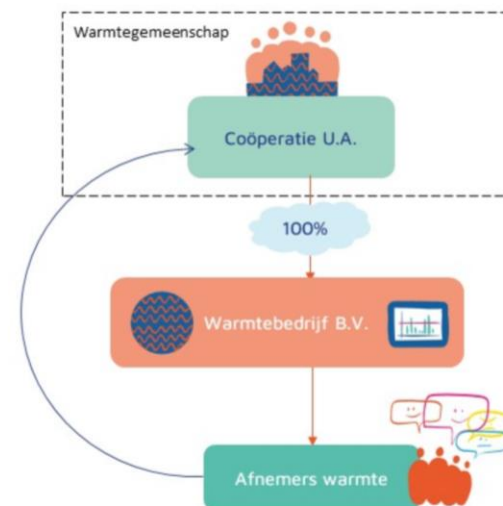
Wat is een Warmtegemeenschap?

- De WCW geeft warmtegemeenschappen positie
- Doel is zeggenschap en eigendom voor eindgebruikers mogelijk maken
- Warmtebedrijf.
- Zeggenschap en eigendom bij de lokale eindgebruikers.
- Open en vrijwillige deelname.
- Geen winstoogmerk.
- Hoofddoel is het bieden van sociale, ecologische of economische voordelen.
- Gebruik van duurzame bronnen.

Webinar NPLW over cooperatieve modellen voor een warmtebedrijf:

[Terugkijken webinar: 'Organisatiemodellen voor coöperatieve warmtenetten' | Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie \(nplw.nl\)](#)

Organisatiemodel warmtegemeenschap

Wat is een ontheffing voor kleine warmtesystemen?

- Voor kleine collectieve warmtesystemen met maximaal 1500 aansluitingen gelden specifieke regels
- Een warmtebedrijf kan hiervoor een ontheffing aanvragen bij het college
- De regels zijn minder zwaar dan die voor aangewezen warmtebedrijven die een collectieve warmtevoorziening in een warmtekavel aanleggen en exploiteren. Bv. geen uitgewerkte kavelpannen en investeringsplannen, slechts eens in de drie jaar te rapporteren over de leveringszekerheid.
- De Autoriteit Consument en Markt (ACM) houdt toezicht op deze systemen en heeft vergelijkbare bevoegdheden met betrekking tot zaken zoals leveringszekerheid als voor standaard collectieve warmtesystemen.

Gemeenten hebben een regierol in de warmtetransitie

- Wat betekent dat wél?
  - Vaststellen gemeentelijk warmteprogramma (welke wijken collectief, aardgas beëindigen)
  - Vaststellen warmtekavels
  - Aanwijzen integraal verantwoordelijk (publiek) warmtebedrijf
  - Indienen zienswijze op investeringsbesluit warmtebedrijf
  - Trekker participatieprocessen in wijken/ buurten
  - Aardgasvoorziening beëindigen
  - Kán warmtebedrijf (mede)oprichten of deelnemen aan bestaand bedrijf.
- Wat betekent dat niet?
  - Grote invloed op warmtetarieven (wettelijke regulering met ACM);
  - Doorslaggevende invloed op technische oplossing (rol warmtebedrijven, uitkomsten participatie, haalbaarheid);
  - Private bedrijven weren uit de stad (overgangsrecht, tijdige beschikbaarheid publieke bedrijven)
  - Kiezen voor inzet van warmtebron van een bepaald type (keuze wb, leveringszekerheid)
  - Aanbesteding uitschrijven voor warmtebedrijven;
  - De hele warmtetransitie binnen de gemeente financieren.

